

limbii române moderne (1948). An de an au urmat alte lucrări, a căror tematică, variată, din aproape toate sectoarele lingvisticii, îl apropie pe G. Ivănescu de Bogdan Petriceicu Hasdeu. În anul 1980 ne-a dat cea mai importantă carte a sa, *Istoria limbii române*, lucrare monumentală care îl plasează pe autor în rândul marilor lingviști A. Philippide, O. Densusianu, Sextil Pușcariu, Al. Rosetti, iar un an mai târziu apărea *Gramatica comparată a limbilor indo-europene*, realizată în colaborare cu Th. Simenschy, lucrare de o importanță deosebită, aparținând unui domeniu foarte puțin abordat la noi.

Peste tot, scrierile sale au stârnit un viu interes și au contribuit efectiv la orientarea unor tineri spre domeniul specialității noastre. Nu pot trece peste faptul că, în anul 1949, imediat după reforma învățământului, colectivul de lingvistică din cadrul Filialei din Iași a Academiei Române era alcătuit numai din două persoane, G. Ivănescu și cu mine. Astăzi, în locul firavului colectiv de odinioară, avem un Institut în toată regula și mulți dintre oamenii de bază din cadrul acestui Institut s-au format sub îndrumarea profesorului Ivănescu.

Încă de tânăr, el a pus, așa cum spuneam, un preț deosebit pe lupta de opinii și nu s-a sfiit să polemizeze cu specialiști consacrați ori să se ridice împotriva unor direcții și curente, ca în cazul Școlii fonologice de la Praga. Atitudinea aceasta i-a creat, se înțelege, unele neplăceri și câteodată a stârnit animozități. Dar G. Ivănescu nu s-a lăsat impresionat și și-a urmat drumul fără abatere. Trebuie să subliniem că polemica lui n-a fost niciodată alimentată de ambiții nejustificate, că s-a fundamentat totdeauna pe rezultatul unor concluzii la care cercetătorul a ajuns după o meditare îndelungată.

Reprezentant autentic al Școlii lingvistice ieșene, el a făcut dovada unei informații exhaustive și, întocmai ca profesorii săi, a pus greutate deosebită pe activitatea la catedră. De fapt, trebuie să subliniez aici că cele două mari pasiuni ale vieții sale au fost filologia, în înțelesul cel mai larg cu putință, și profesoratul, pe care le-a servit cu un devotament rar întâlnit, cărora le-a închinat nu numai anii cei mai frumoși din viață, ci și toată puterea lui de muncă.

Animozitățile s-au estompat cu vremea, polemica s-a prelungit, în timp, doar sub forma unor ecouri îndepărtate. Efortul depus pe tărâmul lingvisticii și al filologiei s-a concretizat într-o sumă de idei și rezultate, multe dintre ele devenite bun comun, prin care școala ieșeană a ieșit îmbogățită. Numeroși elevi ai lui G. Ivănescu sunt astăzi nume cunoscute în lingvistica românească, după cum alții, foști profesori în învățământul de cultură generală, s-au remarcat și ei printr-o muncă neîntreruptă la catedră, prin contribuții dintre cele mai importante la formarea generației tinere care urmează să le ia locul în activitate.

Tânărul de ieri pe care l-am întâlnit în fața Universității ar avea toate motivele să fie mulțumit. Speranțele puse în el s-au realizat. Drumul i-a fost, adesea, barat sau accidentat. Urcușul anevoios. Dar, până la urmă, călătorul pregătit pentru asemenea cale a ajuns pe culme. Ar putea privi în urmă satisfăcut, uitând piedicile care i-au stat în cale și, întorcând capul spre a privi îndărăt, de unde a plecat, ar avea toate motivele să alunge orice îngrijorare, deoarece și-a făcut datoria pe deplin. Toți cei care l-au cunoscut sunt încredințați că prezența lui G. Ivănescu printre noi a contribuit nu numai la creșterea bunului renume al Facultății de Filologie și al Universității din Iași, ci și la sporirea prestigiului științei românești în lume.

PREOCUPĂRI FILOLOGICE ACADEMICE LA IAȘI

BOGDAN C. SIMIONESCU*

*Stimate Doamnă Rector, Stimate Doamnă Decan,
Dragi colegi, doamnelor și domnilor,*

Sărbătorind astăzi 100 de ani de la nașterea lui G. Ivănescu, personalitate marcantă a lingvisticii românești, Filiala din Iași a Academiei Române, prin intermediul colegilor noștri de la Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” din Iași, își face o datorie de onoare din a aduce un omagiu unuia dintre iluștrii reprezentanți ai științei românești. Născut în anul 1912 și decedat în 1987, Gheorghe Ivănescu a fost din 1965 membru corespondent al Academiei Române, fiind precedat în această demnitate, ca filolog ieșean, de Alexandru Philippide și Iorgu Iordan. Din tradiția locală și din discuțiile cu predecesorii noștri, știm că G. Ivănescu a fost un membru foarte activ al Filialei din Iași a Academiei Române. De altfel, Biblioteca Filialei noastre deține, ca urmare a donației sale, întreaga arhivă a lui G. Ivănescu, alcătuită din câteva mii de pagini de manuscris, scrisori și diferite alte documente.

Suntem, de asemenea, la curent cu faptul că, prin numeroasele sale contribuții în cele mai diverse domenii ale lingvisticii, de la fonetică și dialectologie până la onomastică și gramatica comparată a limbilor indo-europene, G. Ivănescu s-a făcut cunoscut în mediile de specialitate din multe țări europene. *Istoria limbii române*, publicată de Ivănescu în anul 1980, a fost și este încă prima și singura istorie completă a limbii române, principala referință pentru această componentă centrală a culturii naționale.

Pe urmele profesorilor săi Alexandru Philippide, Iorgu Iordan și G. Ibrăileanu, omagiatul de astăzi a militat constant pentru crearea unei școli ieșene în câmpul științelor filologice. Anvergura deosebită a manifestării științifice la care participăm astăzi, cu atâția participanți de marcă, este o dovadă că eforturile sale în această direcție nu au fost zadarnice.

În numele tuturor colegilor mei din Filiala Iași a Academiei Române, le mulțumesc organizatorilor pentru eforturile depuse. Mulțumiri le adresez, de asemenea, și oaspeților noștri din alte părți, iar tuturor participanților la Simpozion le urez succes!

* Academia Română, Filiala din Iași, bd. Carol I, nr. 8, România.